

Научна област: 3. Социални, стопански и правни науки

Професионално направление: 3.3 Политически науки (Политология – Сравнителна политология)

Факултет: Философски

Катедра: Политология

Софийски университет "Св. Климент Охридски"

СТАНОВИЩЕ

От проф. д-р Ангелина Мирославова Марковска, ВТУ "Св.св. Кирил и Методий" за
дисертационния труд

на Таня Георгиева ГЛУХЧЕВА на тема „Участието на жените в политиката и
възходът на националпопулизма в европейските демокрации
(1989 – 2019 г.)“

представен за придобиване на образователна и научна степен „доктор по политология“, в
професионално направление 3.3 Политически науки (Политология – Сравнителна
политология)

Научен ръководител: проф. д-р Румяна Коларова

I. Кратка характеристика на дисертационното изследване

Представената на вниманието на уважаемото научното жури дисертация на докторант Таня Георгиева Глухчева е изключително любопитен и задълбочен научен труд с подчертана практико-приложна стойност, който фокусира изследователския интерес върху темата за жените лидери на радикалноресни партии в Европа. Въпреки своята актуалност и нарастващ научен интерес, за българското изследователско поле темата остава недостатъчно проучена, поне в прочита на който я подлага авторът на дисертацията, а именно чрез анализ на отделни случаи да очертае времевата рамка на това явление и да оцени ролята на жените в ръководството на крайноресни партии в контекста на съвременните политически процеси. Дисертабилността на темата намира своето потвърждение и в задълбочения анализ на взаимовръзката между лидерство и националпопулизъм в контекста на еволюцията на последния в европейските

демокрации в периода 1989-2019 г. и променящите се нагласи на симпатизантите от нежния пол към тези политически партии, от една страна и на радикално десните формации към възможността да бъдат лидирани от жени, от друга.

Дисертационното изследване се състои от 150 страници активен текст, хармонично допълнен от библиографска справка и приложения, тематично обвързани с практико-приложната добавена стойност на работата, в общ обем от 175 страници. Използвани са общо 236 източника както на български, така и на английски и испански език. Дисертацията е с класическа структура, включваща четири проблемни глави, концептуално и логически подчинени на основната авторска теза, цели и задачи. Впечатляващ е богатият набор от статистически материал, професионално систематизиран и онагледен посредством 22 таблици и диаграми.

Демонстрирано е отлично боравене с понятийния апарат, широки познания в областта на политическото лидерство, сравнителните политически системи и режими, както и политическата философия. Проличава ерудицията на докторанта при формулирането на съждения и изводи, както и познаване в дълбочина на процесите и етапите/вълните в развитието на популизма в Европа.

Методологията, приложена от докторанта, обхваща широк спектър от дисциплини, включително социология, психология и политология. Изследователският подход се отличава със своята интердисциплинарност и систематичност, като цели да идентифицира и анализира в дълбочина, и в сравнителен план, ключовите сходства в лидерския стил на жените-популисти от крайнодесния политически спектър, както и факторите, допринасящи за тяхното издигане до ръководни позиции в рамките на съответните партии. В допълнение и за постигане на максимална наситеност на съдържанието са използвани и методите на контекстуалния и биографичен анализ.

В увода ясно са дефинирани обекта, предмета, целите, задачите, основните изследователски хипотези, както и използвания методологически инструментариум. В представената си формулировка, те са защитими и напълно подходящи за подобен род текст. Списъкът с използваната литература включва богат набор от заглавия – достатъчни за написването на коректна в научно отношение дисертация. Източниците са разнообразни и авторитетни. Авторефератът е в обем от 39 стр. и адекватно обобщава съдържанието на

дисертацията. Докторантът систематизира и обобщава научните си приноси в заключителната част на афтореферата.

II. Оценка на научно-приложните резултати и приноси на дисертационния труд

По мое скромно мнение, дисертацията на Таня Глухчева се отличава със следните по-значими приносни резултати и достойнства:

- **Нова перспектива за женското лидерство:** Дисертацията предлага оригинален поглед върху ролята на жените в крайнодесните популистки партии в Европа, като изследва как лидерските им качества и политически стратегии трансформират партийната динамика;
- **Теоретична интеграция:** Синтезира теории от различни научни дисциплини – политология, социална психология, социология – за да предложи едно по-комплексно разбиране за женското лидерство в контекста на националпопулизма;
- **Методологична иновация:** Изборът и прилагането на комбинация от *case-study* и *качествен сравнителен анализ (QCA)* позволява детайлно и многопластово изследване на лидерските стилове и фактори, довели до овластяването на жени от крайно десни популистски формации в политиката;
- **Практико-приложна стойност:** Предложен е вариант/рамка за периодизация на явлението „жени лидери на радикалнодесни партии“, която може да послужи за политически анализи и стратегическо планиране, особено в контекста на нарастващата роля на жените в популистките движения и тяхното влияние върху демократичните процеси в Европа;

Бих си позволила да добавя и още един, според мен, съществен приносен момент, свързан с критичното преосмисляне на тезата за обусловеността на политическото лидерство от спецификите на политическата среда, традиции, политическа култура, от една страна и уникалност на политическата ситуация, от друга. В тази връзка, дисертацията на Таня Глухчева предоставя

пространство и задава параметри за бъдещи изследователски търсения по темата и нов прочит на политическото лидерство.

Без съмнение предложения на вниманието на научното жури дисертационен труд внася принос към изследванията на женското лидерство в рамките на крайнодесните популистки формации, като поставя акцент върху динамиката на националпопулизма в европейските демокрации и връзката му с възможностите за жени да заемат ръководни позиции. Изследването е с висока добавена стойност не само за специалистите в областта на политологията, но и като модел за осмисляне на по-широките социални и културни трансформации, протичащи в съвременна Европа.

III. Критични бележки и препоръки

Нямам формално основание за отправяне на критични бележки към рецензирания дисертационен труд, защото те биха били резултат на мои анализи и мнение по разглежданите проблеми.

IV. Заключение

Дисертацията „Участието на жените в политиката и възходът на националпопулизма в европейските демокрации (1989 – 2019 г.)“ съдържа изследователски приноси със значима научна, методологична и практическа стойност и съответства напълно на изискванията за присъждане на научната степен „доктор“ по Политология.

V. Оценка на дисертационния труд

Давам положителна оценка и препоръчвам на уважаемото жури да присъди на Таня Глухчева образователната и научна степен „доктор по политология“ в професионално направление 3.3 Политически науки (Политология – Сравнителна политология)

04.03.2025 г.

.....
/Проф. д-р Ангелина Марковска/